

Planerade analysrapporter

Försäkringskassans avdelning för ledningsstöd och analys tar fram olika kunskapsunderlag. Exempelvis tar avdelningen fram statistik, besluts- och ledningsstödsinformation samt utgifts- och ärendevolymprognoser. Avdelningen gör också analyser och utvärderingar av socialförsäkringen, av dess administration samt av effekter på individer och samhälle. Underlagen används både inom Försäkringskassan och externt av regeringen, expertmyndigheter, forskare och media. Resultaten från utvärderingarna och de fördjupade analyserna presenteras bl.a. i olika former av analysrapporter. I detta dokument beskrivs kortfattat de inplanerade analysrapporterna.

Analysrapporterna har oftast ett av fyra olika publikationsformer. Dessa är: Regeringsuppdrag, Socialförsäkringsrapporter, Korta analyser och PM. Planerade analyser i serien Korta Analyser redovisas på egen lista.

Rapporterna publiceras löpande på Försäkringskassans hemsida (FK.se) under rubriken *Statistik och analys/publikationer*. I vissa fall publiceras även artiklar i vetenskapliga tidskrifter. Nedan är länken till rapporterna som ligger på Försäkringskassans hemsida.

[Klicka här för att komma till rapporterna](#)

Listan över planerade analysrapporter uppdateras kontinuerligt då bl.a. datum för de egeniniterade projekten kan ändras, och nya analyser kan tillkomma. Rubrikerna är satta i ett tidigt skede och kan därför komma att förändras över tid.

Innehållsförteckning

Sammanfattande översikt pågående och beslutade uppdrag.....	3
Pågående och beslutade regeringsuppdrag	4
Analys av skillnader i nyttjande av sjukförsäkringen	4
Analys av särskilda bestämmelser för äldre i förvärvsarbetande ålder i sjukförsäkringen.....	4
Analys av aktiviteter under tid med aktivitetsersättning.....	4
Pågående egeninitierade analyser	5
Får sjukskrivna som behöver det ett bra stöd tillbaka till arbete, och vilka faktorer bidrar eller hindrar?	5
Avslag på ansökan om rätt till assistansersättning.....	5
Arbetsmarknaden för unga med aktivitetsersättning	6
Stöd från Socialförsäkringen till föräldrar till barn och ungdomar med psykiatriska tillstånd...	6
Leder Försäkringskassans efterhandskontroller av det statliga tandvårdsstödet till beteendeförändringar hos tandläkare?	7

Sammanfattande översikt pågående och beslutade uppdrag

Pågående och beslutade regeringsuppdrag: 3 st för GD-beslut

	Namn	GD
1.	Analys av skillnader i nyttjande av sjukförsäkringen	202311, 202504
2.	Analys av särskilda bestämmelser för äldre i förvärvsarbetande ålder i sjukförsäkringen	202406
3.	Analys av aktiviteter under tid med aktivitetsersättning	202411

Pågående egeninitierade analyser: 5 st för beslut vid Avd. för ledningsstöd och analys

	Namn	LA
4.	Får sjukskrivna som behöver det ett bra stöd tillbaka till arbete, och vilka faktorer bidrar eller hindrar?	202311, 202403
5.	Avslag på ansökan om rätt till assistansersättning	202312
6.	Arbetsmarknaden för unga med aktivitetsersättning	202312
7.	Stöd från Socialförsäkringen till föräldrar till barn och ungdomar med psykisk ohälsa	202411
8.	Leder Försäkringskassans kontroller till beteendeförändringar hos tandläkare?	202411

Egeninitierade analyser att starta: 2 st för beslut vid Avd. för ledningsstöd och analys

	Namn	LA
9.	Fördjupade analyser om försäkrade på myndighetsnivå	2023
10.	Könsskillnader inom avslag av sjukersättning.	2023

Pågående och beslutade regeringsuppdrag

Analys av skillnader i nyttjande av sjukförsäkringen

Försäkringskassan ska analysera skillnader mellan olika grupper vad gäller sjukpenning och andra ersättningar vid nedsatt arbetsförmåga. Försäkringskassan ska identifiera forskningsaktörer, myndigheter och andra aktörer som har relevanta kunskaper inom området och inhämta synpunkter från dessa under uppdragets genomförande. En plan för arbetet inklusive publiceringstidpunkter för delrapporter ska utarbetas i samråd med Socialdepartementet och lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 april 2023.

Kontaktperson: Alma Wennemo-Lanninger

Ansvarig chef: Jon Dutrieux

Publicering: November 2023, Juni 2024, December 2024, April 2025

Analys av särskilda bestämmelser för äldre i förvärvsarbetande ålder i sjukförsäkringen

Försäkringskassan ska analysera konsekvenser av de bestämmelser för äldre i förvärvsarbetande ålder i sjukpenning och sjukersättning som trätt i kraft under 2022. I analysen ska framgå vilka som får ersättning med stöd av de nya bestämmelserna avseende diagnos, kön och andra tillgängliga uppgifter. Denna del av uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 maj 2023. Analysen ska också omfatta konsekvenser för arbetsutbudet bland äldre och samhällsekonomin.

Kontaktperson: Malin Junestav

Ansvarig chef: Jon Dutrieux

Publicering: Juni 2024

Analys av aktiviteter under tid med aktivitetsersättning

Försäkringskassan ska sammanställa statistik över aktiviteter som försäkrade med aktivitetsersättning deltar i. Försäkringskassan ska också analysera vilka av de aktiviteter som personer med aktivitetsersättning deltar i som leder till att den försäkrade kommer närmare arbetslivet och vilka aktiviteter som i övrigt bäst förbättrar den försäkrades fysiska och psykiska prestationsförmåga.

Kontaktperson: Malin Junestav

Ansvarig chef: Jon Dutrieux

Publicering: November 2024

Pågående egeninitierade analyser

Får sjukskrivna som behöver det ett bra stöd tillbaka till arbete, och vilka faktorer bidrar eller hindrar?

Bakgrund:

Sjukförsäkringen ska, förutom ekonomisk trygghet, ge ett effektivt stöd för att individen ska återfå arbetsförmågan och återgå i arbete. Enligt socialförsäkringsbalken ska Försäkringskassan samordna rehabiliteringsinsatser, klarlägga behov av rehabilitering och se till att de försäkrade får den rehabilitering de behöver (30 kap. 9 § SFB).

Det finns många kunskapsluckor vad gäller rehabiliteringsprocessen och vilka faktorer som främjar återgång i arbete, inte minst när det gäller psykiatriska diagnoser. Kunskapen är även begränsad vad gäller vilka rehabiliteringsinsatser de försäkrade får och i vilken grad insatserna bidrar till att de försäkrade kan återgå i arbete. Överlag är kunskapen begränsad vad gäller den tänkta orsakskedjan mellan Försäkringskassans handläggning, de rehabiliteringsinsatser som andra aktörer ger och individernas återgång i arbete.

Syfte/frågeställningar:

Studien ska besvara följande frågor: (1) I vilken grad återgår olika grupper av sjukskrivna till arbete och hur ser utvecklingen ut över tid? (2) Vilka faktorer påverkar återgången i arbete för personer som varit sjukskrivna en längre tid? (3) I vilken grad får sjukskrivna personer rehabilitering av hälso- och sjukvården respektive av arbetsgivare? Får de den rehabilitering de behöver för att kunna återgå i arbete? (4) Finns det några samband mellan Försäkringskassans handläggning, till den rehabilitering som sjukskrivna får och de försäkrades återgång i arbete? (5) Hur kan Försäkringskassan följa resultat och mål för sitt uppdrag att stödja sjukskrivna tillbaka i arbete?

Kontaktperson: Cecilia Eek 010–116 93 28

Ansvarig chef: Jon Dutrieux

Publicering: Prel. två delrapporter ht 2023 som besvarar fråga 1–2 respektive 3–4 och en huvudrapport 2024 som besvarar fråga 5

Avslag på ansökan om rätt till assistansersättning

Bakgrund:

Både antalet och andelen som inte bedömts ha rätt till assistansersättning och därmed fått avslag på sin ansökan har ökat gradvis över tid. Ungefär en tredjedel av dem som fick avslag på sin ansökan om assistansersättning 2018 bedömdes inte tillhöra personkretsen för LSS. Eftersom inga förändringar har skett i personkretsens utformning – varken i regelverk eller i Försäkringskassans interna styrdokument – beror det sannolikt på att gruppen som ansöker om assistansersättning har förändrats.

Syfte/frågeställningar:

Varför är det många som ansöker om assistansersättningen som inte bedöms tillhöra personkretsen eller bedöms ha få timmar i grundläggande behov? Vilka informationsinsatser kan Försäkringskassan bistå i för att tydliggöra vilka som tillhör målgruppen för assistansersättning och vilka som (även) kan ansöka om andra stöd från kommun och region?

Avdelningen för ledningsstöd och analys

Ändringsdatum
2023-10-31Diarienummer
FK 2023/000012
Version
8*Kontaktperson:* Sebastian Ghannad 010-112 74 00*Ansvarig chef:* Ulrika Eriksson*Publicering:* december 2023**Arbetsmarknaden för unga med aktivitetsersättning***Bakgrund:*

Andelen med aktivitetsersättning som kommer i arbete har minskat från cirka 10–12 procent före pandemin till cirka 5 procent efter pandemin. Vinsterna med att unga med aktivitetsersättning kommer i arbete har tidigare beräknats vara mycket höga. Därför läggs förhållandevis stora resurser på att dessa personer ska kunna etablera sig eller på annat sätt bidra på arbetsmarknaden.

Syfte och frågeställningar:

Analysen väntas bidra med kunskap kring vilka möjligheter som finns på arbetsmarknaden för personer med aktivitetsersättning. Sådana kunskaper kan användas som underlag för utveckling av effektiva insatser.

Preliminära frågeställningar är:

- Vilken ställning har personer med aktivitetsersättning på arbetsmarknaden?
- Hur lång tid tar det för dessa personer att få arbete?
- Vilken typ av arbetsgivare anställer personer med aktivitetsersättning?
- Vad är företagens perspektiv när det gäller att anställa personer med aktivitetsersättning?
- Kommer personerna tillbaka till socialförsäkringen igen och i så fall efter hur lång tid?
- Vilka olika insatser som stöttar dessa personer på arbetsmarknaden finns i dag? Behöver stödet förändras?
- Vilka förutsättningar har samt behöver dessa personer för att förvalta de investeringar som gjorts för att öka deras arbetsförmåga?

Kontaktperson: Björn Axelsson 010-113 47 93*Ansvarig chef:* Jon Dutrieux*Publicering:* Första delrapport planerad till december 2023**Stöd från Socialförsäkringen till föräldrar till barn och ungdomar med psykiatriska tillstånd***Bakgrund:*

Barn och ungas psykiska hälsa har fått allt mer uppmärksamhet under de senaste decennierna. I höginkomstländer är psykiatriska tillstånd det enskilda problem som bidrar mest till den samlade sjukdomsburden bland personer under 20 år. Barnens psykiska mående påverkar hela familjen och kan inverka på föräldrarnas möjlighet att förena familjeliv och arbete. Tidigare studier har till exempel att föräldrar med omsorgsansvar för barn med särskilda behov riskerar att själva drabbas av ohälsa.

Syfte och frågeställningar:

Rapportens syfte är att analysera om och hur socialförsäkringen används av föräldrar vars barn har psykiska sjukdomar/syndrom eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Studien ska visa vilket stöd socialförsäkringen ger dessa föräldrar i förhållande till respektive ersättnings intentioner. I analysen ingår att undersöka om det finns skillnader i om och hur ersättningarna används av olika grupper.

Preliminära frågeställningar är:

- Hur används socialförsäkringen av föräldrar vars barn har av psykiska sjukdomar och/eller har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning?
- Hur skiljer sig användandet (ansökan och beviljande) av socialförsäkringen från föräldrar som inte har barn med psykisk sjukdom eller en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning?
- Finns det skillnader i hur ersättningarna används som skulle kunna tyda på att stödet till föräldrar med barn med särskilda behov är otillräckligt eller att kunskapen om ersättningarna inte är spridd i alla grupper?

Kontaktperson: Anna Persson

Ansvarig chef: Ulrika Eriksson

Publicering: planerad publicering hösten/vintern 2024

Leder Försäkringskassans efterhandskontroller av det statliga tandvårdsstödet till beteendeförändringar hos tandläkare?

Bakgrund:

Det statliga tandvårdsstödet konstruktion gör att det kan uppkomma situationer där det sker ett överutnyttjande av tandvårdsstödet. Det innebär att det kan ske onödigt omfattande eller onödigt dyra åtgärder, det vill säga som inte är motiverade utifrån ett kliniskt perspektiv.

Handläggningen av tandvårdsstödet är i det närmaste helt automatiserat och drygt 99 procent av ärendena beslutas automatiskt. Det finns en omfattande regelmotor i det automatiska systemet, men de utgör ingen garanti för att utbetalningar sker felaktigt eller att försäkringen överutnyttjas. De efterhandskontroller som genomförs syftar till att upptäcka ett felaktigt nyttjande men har också preventiva syften som att minska felaktigt utnyttjande i framtiden samt att förhindra att försäkringen överutnyttjas. Denna studie kommer att fokusera på de preventiva effekterna.

Tidigare studier inom socialförsäkrings- och skatteområdet har visat att efterhandskontroller kan ha en preventiv effekt på nyttjandet av försäkringar och skatteavdrag.

Syfte och frågeställningar:

Syftet med analysen är att undersöka om Försäkringskassans efterhandskontroller för det statliga tandvårdsstödet leder till en minskad användning av tandvårdsstödet samt att ge information om hur kontrollarbetet kan utformas.

Preliminära frågeställningar är:

- Påverkar efterhandskontrollerna utförd tandvårdsbehandling av de tandläkare som blivit kontrollerade?
- Leder efterhandskontrollerna till en minskad användning av det statliga tandvårdsstödet?
- Har efterhandskontrollerna en preventiv effekt på förekomsten av felaktiga utbetalningar?

Kontaktperson: Per Jansson, 010-113 10 74

Ansvarig chef: Rosa Fiorito

Publicering: Planerad publicering är november 2024.